

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

218. An possit constituere œconomum in beneficio vacante.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

revocare, nec homagium recipere. Sbroz. cit. q. 119. n. 7. citans Pavin. ubi ante n. 14. qui id negat de capitulo sede vacante; adeoque idem dicendum de Vicario Episcopi, utpote qui strictiorem potestatem habet quam Capitulum, ut Pavin. p. 1. q. 2. n. 2.

Questio 213. Num Vicarius possit invocare brachium seculare ad præstandum sibi auxilium?

Respondeo posse eodem modo quo Episcopus. Sbroz. l. 2. q. 190. num. 2. Idque sine speciali requisitione & licentia Episcopi. Judici namque Ecclesiastico brachium seculare est præstandum. c. Princeps. c. Administratores. 24. q. 5. Sbroz. l. c. num. 3. citatis Menoch. de arbit. Judic. a. 5. Centur. 5. casu 452. Roland. conf. 37. l. 1. & in specie de Vicario Episcopi Bald. conf. 91. vol. 5. ubi etiam consuluit, Vicarium Episcopi posse mandare potestati, ut faciat retineri eum, qui est in carcensibus suis, nec relaxet sine licentia ipsius Vicarii. Quin & non solum invocare, sed etiam compellere potest iudex Ecclesiasticus secularem Magistratum ad sibi præstandum auxilium sub pœna excommunicationis. Sbroz. num. 5. citatis plurimis.

2. Limitandum tamen hoc ipsum, ubi auxilium brachii secularis iuste & in subsidium petitur. Sbroz. n. 6. citans c. 1. de statu Monachor. & DD. in c. cum non ab homine. de iudic. c. significasti. de off. ordinar. siquidem brachium seculare invocandum non nisi ubi necesse, & servato juris ordine, hoc est, ubi alia juris remedia deficiunt. Sbroz. n. 7. citatis Federic. de Senis conf. 251. col. fin. Covar. qq. pract. c. 10. n. 1. Roland. conf. 37. n. 5. & seq. Felin. Abb. & c. & sic præcedente sententiâ nullâ, non debet concedi brachiû. Feder. de Sen. l. c. Roland. l. c. n. 7. Alciat. in c. 1. de off. ordinar. n. 126. ubi, quod in crimine seculari vel mixto non teneatur iudex secularis præstare Episcopo auxilium, nisi sibi fiat fides de processu. Plura de hoc vide apud Sbroz. à n. 8.

Questio 214. Num Vicarius generalis Episcopi possit exequi suam sententiam?

Respondeo affirmative. Sbroz. l. 2. q. 129. n. 1. citatis Cuch. instit. jur. can. de Vicar. Episc. num. 66. Conrad. de potest. Vicar. num. 3. Rebuff. in pr. tit. eod. num. 18. Abb. & Innoc. in c. cum ab Ecclesiasticum &c. Secus est in Vicario foraneo, qui non facit idem cum Episcopo tribunal. Sbroz. l. c. n. 2. citans Abb. in c. si quis contra. Num verò delegatus possit exequi sententiam suam, non resolvit Sbroz. sed remittit ad Gloss. & DD. in c. si quis contra.

Questio 215. Num Vicarius generalis Episcopi possit se intromittere in causa Vicarii specialis?

Respondeo: Dum Episcopus præter Vicarium suum generalem constituit & alium specialem, non posse Vicarium se intromittere in causa ei commissa, tradunt Gemin. in c. licet. de off. Vicar. in 6. n. 13. & Franc. col. 2. apud Sbroz. l. 2. q. 139. n. 2. cum quibus ipse sentire videtur; eò quod Episcopus delegando causam aliquam alicui videatur eam avocare à suo Vicario, ut Innoc. in c. Romana. de appell. Franc. in c. dilecti eod. tit. q. 2. Bertach. de Episc. l. 4. part. 1. n. 25. in fine apud Sbroz. n. 3. Contrarium tamen tenet apud eundem n. 1. Bero. conf. 22. n. 40. vol. 1. eò quod iste Vicarius specialis videatur deputatus accumulativè, non autem privativè. Quæ ejus ratio magis procedere videtur, dum deputatus esset ad certum aliquod, genus causarum vel pro certa parte

dice ceteros; non verò illa, ubi deputatus esset ad unam in specie seu in dividuo causam; tum enim prævalere videtur ratio aliorum AA.

Questio 216. An Vicarius cogere possit possessorem beneficii ad exhibendum titulum?

Respondet Sbroz. l. 2. q. 128. quod cogere possit ad hoc illicitum beneficii possessorem, citat pro hoc c. ordinarii. de off. ordinar. in 6. & Anchar. conf. 60. n. 2. vide de hoc dicta à me alias in Foro benef. ubi de possessione annali & triennali.

Questio 217. An Vicarius sine speciali commissione cogere possit Parochos ad sibi adiungendos cooperatores?

Respondeo affirmative. Fagn. in c. quoniam. de off. delegat. n. 6. Tridentinum enim Sess. 21. c. 4. committens hoc ipsum Episcopis hæc expressis: Episcopi, etiam tanquam Apostolica Sedis delegati in omnibus Ecclesiis parochialibus vel baptismalibus, in quibus populus ita numerosus sit, ut unus Rector non possit sufficere Ecclesiasticis Sacramentis ministrandis, & cultui divino peragendo, cogant Rectores, vel alios, ad quos pertinet, sibi tot sacerdotes ad hoc munus adjungere, quot sufficiant ad Sacramenta exhibenda, & cultum divinum celebrandum, utitur, ut vides, dictione illa etiam, quæ, ut sæpe dictum, est implicativa jurisdictionis ordinari. An verò ex eodem capite erigere possit novas Parochias sine speciali mandato, dicitur alibi, ubi de potestate Vicarii in materia beneficii. Vide tantisper Fagn. l. c. & Sbroz. l. 2. q. 117.

Questio 218. Num possit Vicarius imperitis Rectoribus assignare Vicarios aut Coadjutores?

Respondeo hoc ipsum, quod Tridentinum Sess. 21. c. 6. committit Episcopis hæc expressis: quia illiterati & imperiti parochialium Ecclesiarum Rectores sacris muneribus apti sunt Officiis, Episcopi, etiam tanquam Apostolica Sedis delegati isdem illiterati & imperiti, si alias honesta vita sunt, Coadjutores aut Vicarios pro tempore deputare, partemque fructuum missæ pro sufficiente victu assignare, vel aliter providere possunt &c. id ipsum inquam non posse sine speciali mandato Episcopi ejus Vicarium generalem, tenet Ventrigl. Tom. 2. annor. 14. §. 1. num. 21. Barbol. de potest. Episc. l. 2. q. 212. num. 1. in fine. Ratio tamen, quam is adjungit, parum probat, nempe quia Vicarius non potest destituere & privare beneficio, uti nec uniones Ecclesiarum revocare; hæc enim valde diversa sunt, & magis ardua, quam imperito Rectori constituere Vicarium aut Coadjutorem temporalem. Melior est ista, quam à pari deducit num. 3. & seq. nempe quod sicut Legatus de latere, qui gerit vices Papæ. c. 1. & c. quod translationem. de off. Legat. non potest dare Episcopis Coadjutores sine speciali mandato Papæ. ut c. quod translationem. Gl. in c. unic. de cler. agrot. in 6. not. 1. ita nec Vicarius Episcopi dare possit Coadjutores Prælati inferioribus vel Rectoribus sine speciali mandato Episcopi. Item sicut datio Coadjutoris Episcopalis videtur esse de majoribus Papæ reservatis cit. c. quod translationem. & ibi Gl. & DD. ita etiam datio Coadjutoris presbyteralis videatur esse de reservatis Episcopo, & consequenter non comprehensa in generali commissione Vicariatus, citat pro hac sua sententia Paris.

Parisi. conf. 10. num. 7. vol. 4. Put. decis. 239. in princ. l. 2.

2. Verumtamen inherendo doctrinæ Fagnani, de qua *quest. proced.* videtur contrarium, nempe id posse Vicarium sine speciali mandato ob eandem rationem; quia nimirum Trident. *cit. c. 6.* utitur termino illo *etiam*. Et id non minus spectat ad jurisdictionem ordinariam Episcopi, & erat de jure communi jam ante concessum Episcopo, ut ipse fatetur Sbrozium *cit. num. 1.* ubi: quod etiam antiqui canones probare ob alios Rectores vel etiam inferiorum Prelatorum defectus, nimirum ut iis ab Episcopo statuantur Vicarii vel Coadjutores. Et certe id magis arduum non est, quam adungere Rectori cooperatorem ob amplitudinem Parochiæ, & parochianorum multitudinem: Pari modo ex generali commissione Vicariatus habere Vicarium facultatem deputandi Vicarios idoneos in parochialibus, à quarum residentia rectores absunt dispensati pro hoc à Papa, modo non agatur de exemptis, tradit Fagn. *in c. quoniam de off. deleg. n. 21.* eò quod hæc Vicariorum in hoc casu deputatio jure ordinario ante Tridentinum spectabat ad Episcopos. *c. cum ex eo §. porrò de elect. in 6. ac proinde Trident. Sess. 6. c. 2.* ubi id committit Episcopis, utatur istis terminis: etiam tanquam Sedis Apostolicæ delegati.

Quæstio 219. An sine speciali mandato Episcopi Vicarius constituere possit æconomum in beneficio vacante?

Respondeo, negat hoc ipsum Ventrigl. *l. c. n. 13.* citat pro hoc Sbrozium *l. 2. g. 112.* ubi is de hoc nihil. uti nec *g. 112.* Verum videtur probabilius contrarium deduci ex responsione ad quæstiones binas præced. vide me *For. beneficiaris p. 2. g. 682. n. 3.*

Quæstio 220. Num Vicarius possit restituere clausuram monialium, earumque monasteria gubernare, pro ut præcipitur Episcopis, per Tridentinum Sess. 25. de regular. c. 5. & 9.

Respondet affirmativè Fagn. *l. c. n. 26.* ubi: præcipitur Episcopis, ut in monasteriis sibi subjectis ordinaria, in aliis vero, id est, exemptis, Sedis Apostolicæ auctoritate procedant: idemque prius statuerat Bonifac. VIII. *c. periculosos de statu Regular. in 6. quò fit, ut quò ad non exempta idem jus competat Vicario generali Episcopi; quò vero ad alia non item, nisi ei ab Episcopo specialiter committatur; quia subjiciuntur Episcopo monasteria Sedi Apostolicæ immediate subjecta, quæ prius ei non suberant, jubetur Episcopus simpliciter procedere tanquam delegatus. Unde fit, ut absque speciali commissione hoc jus in Vicarium generalem non transeat.*

CAPUT QUARTUM.

De potestate Vicarii in re beneficiaria.

PARAGRAPHUS I.

De potestate Vicarii circa erectionem extinctionem & ablationem beneficiorum.

Quæstio 221. Num Vicarius erigere possit novam dignitatem aut beneficium simplex, seu suam ad hujusmodi erectionem præbere consensum?

1. **R**espondeo primò: Vicarius novam omnino dignitatem erigere nullatenus potest; quia nec id potest Episcopus, sed pertinet ad Papam. Lotter. *de re benef. l. 1. g. 14. n. 43.*

Sbroz. *l. 2. g. 31. n. 1.* citato Abb. *in c. cum accessissent.* de constit. juxta *c. 1. dist. 22.* ubi dicitur: omnes sive Patriarchii cujuslibet apices, sive Metropolitani primatus, aut Episcopatum cathedras, vel Ecclesiarum cujuslibet ordinis dignitates instituit Romana Ecclesia, vide me *fori benef. p. 3. g. 264. num. 2.*

2. Respondeo secundo: sed neque dignitates novas, sed quæ aliquando fuerunt in Ecclesia, & collapsæ sunt, quasque Episcopus rursus instituere potest, Vicarius erigere de novo nequit sine speciali mandato Episcopi. Sbroz. *l. c. num. 2.* ubi postquam dixisset: possunt Canonici creare in sua Ecclesia dignitatem non novam, pro ut Archidiaconatum, Archipresbyteratum, modo interveniat auctoritas Episcopi, & deo pro tali dignitate constituatur, ut *cit. c. accesserunt ubi canonice, & in specie abb. n. 4. Felin. n. 14. Decius. n. 9.* Et *n. 3.* quævisisset: an ad hoc sufficiat auctoritas Vicarii, pro ut affirmativè responderat pro Vicario Episcopi Vincentini post *conf. 99. n. 43.* ratione identitatis, quam habet Vicarius cum Episcopo, subjungit *n. 4.* At

P. Leuven. Vicarius Episc. Tract. 14

quòd Vicarius hujusmodi auctoritatem non possit interponere sine speciali mandato, probat Jo. de Dio *in c. fin. de off. Vicar. in 6. Federic. de sen. conf. 261. in princ. Felin. in c. cum accessissent. n. 15. & Decius. n. 9.* & contra Vicarium Episcopi Vincentini respondit Jo. Baptist. Ferrer. *conf. 324. n. 4. & latius conf. 343. n. 3.* Uti etiam idem iidem ferè verbis sentit Fagn. *inc. non amplius de institutionib. n. 79. Barbof. de potest. Episc. allegat. 54. n. 80.* Quin etiam id non posse Vicarium, etsi habeat mandatum cum expressione aliquorum specialium, secutà dein clausulâ generali, tradunt Sbroz. *l. c. n. 9. & Fagn. cit. n. 70. in fine. Ferrer. conf. 327. num. 7.*

3. Respondeo tertio: sed neque sine speciali mandato erigere potest Vicarius novum beneficium in ecclesia, sive ad hoc præstare consensum suum & auctoritatem. Sbroz. *l. 2. g. 32.* citans Ferrer. *ubi ante. Fagn. l. c. n. 80. Barbof. l. c. Pax Jord. l. 12. tit. 1. n. 188.* ubi: non valet auctoritatem interponere erectioni novi Canonici aut beneficii, à Canonico, sive ab aliis fundari, ut Felin. *in c. cum accessissent. n. 15. Decius. n. 9.* Et specialiter etiam quòd erigere nequeat Vicarius, habet ibidem Pax Jord. Rationem ex Jo. And. dat Fagn. quòd sicut Vicarius Episcopi non potest beneficium conferre, nec illo privare, ita nec illud creare.

Quæstio 222. An erigere & constituere possit novas Parochias?

1. **R**espondeo primò: si sermo est de erectione novæ Parochiæ, quæ fit in loco, ubi nulla fuit, aut de facto est Parochia, sive quæ contingit hinc difmembratione vel divisione antiquæ Parochiæ, pariter loquendum erit de erectione Parochiæ ac alterius beneficii; cum Ecclesia parochialis sit verum beneficium, Et de his parochiis loqui videntur Fagn.